

Thema 5

Les 9 + 10

Les Grote schoonmaak
-Ongedierte bestrijding
- Hygiëne

Ongedierte

Ongewenste dieren, die de mens
op een of andere manier last
bezorgen.

Ongedierte

Ongedierte op stal

- Knaagdieren
- Insecten

Ongedierte

Knaagdieren

- Muizen

- Ratten

Muizenplaag

[Muizenplaag](#)

Ongedierte

Vliegen

Ongedierte

Aanpak ongedierte

- Voorkomen
- Constateren
- Bestrijden

Ongedierte

Muizen

Voorkomen

- Netheid
- Voer opruimen
- Voerzakken niet tegen de muur
- Geen gaten/kieren
- Geen nestmateriaal

Ongedierte

Muizen

Constateren

- Knaagschade
- Uitwerpselen
- Sporen
- Geritsel
- Muffe geur

Ongedierte

Muizen

Bestrijden

- Gif
- Vallen [filmpje 1](#) [filmpje 2](#)
- Diervriendelijk vallen
- Geluid

Ongedierte

Ratten

Voorkomen

- Netheid
- Voer opruimen
- Voerzakken niet tegen de muur
- Geen gaten/kieren
- Geen nestmateriaal

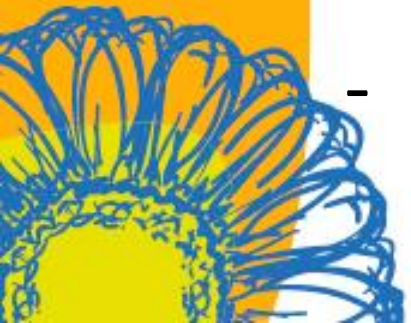
Ongedierte

Ratten

Constateren

- Knaagschade
- Uitwerpselen
- Sporen (stof weg, smeerspoor)
- Geritsel
- Stank

Ongedierte

Ratten

Bestrijden

- Gif
- Vallen
- Geluid

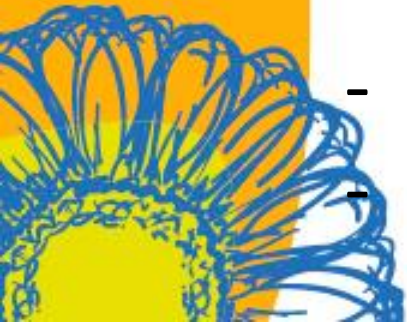
Ongedierte

Vliegen

Voorkomen

- Netheid
- Voer en drinkbakken schoon
- Regelmatig mesten
- Voedselresten opruimen
- Nageboorte opruimen
- Mesthoop niet vlak bij de stal

Ongedierte

Vliegen

Bestrijden

- Maden bestrijden
- Vliegenlamp
- Gif vernevelen
- Contact gif

Hygiëne

Voorkomen van:
insleep/versleep/uitsleep van ziekten
en vuil met inachtneming van

- Veiligheid van mens en dier
- Arbeidsomstandigheden
- Welzijnsaspecten

Hygiëne

- Voorkomen van ziektes
- Draagt zorg voor een goed stalklimaat
- Draagt zorg voor optimale leefomstandigheden voor het paard

Stal Hygiëne

Hygiëne protocol

Vaak niet op paardenbedrijf

- Paardenbedrijf is open bedrijf
(toegankelijk voor publiek en paarden
kunnen bedrijf verlaten)
- Ander agrarisch bedrijf vaak
gesloten (niet toegankelijk en dieren
verlaten stal niet)

Stal Hygiëne

Hygiëne protocol treed in werking bij besmettelijke dierziekten

- Droës
- Schimmel
- Influenza
- Rhinopneumonie
- Afrikaanse paardenpest

Stal Hygiëne

- Reinigen
 - Schoonmaken
- Ontsmetten
 - Doden/verminderen van bacteriën ziektekiemen

Stal Hygiëne

Je kan nooit
ontsmetten alvorens
te reinigen

Reinigen en ontsmetten:3 fasen

- Voorbereiding en reiniging
- Ontsmetting
- Nazorg

Symbolen:

Maatregelen ter preventie van verspreiding

- Quarantaine
- Borstel etc. apart
- Kleding apart
- Handen wassen
- Vervoersmiddelen
- Ontsmetten

Reinigen en ontsmetten

Noodzaak:

1. Wettelijke verplichting

Verschillende certificeringsprogramma's:

- KKM
- IKB
- HACCP

Reinigen en ontsmetten

Noodzaak:

2. Dierziektepreventie

- Verspreidingsrisico van ziektekiemen te verkleinen

3. Volksgezondheid

- Zoönosen

4. Productaansprakelijkheid

- Producent van een product achterhalen

Reinigen en ontsmetten

Nadelen:

- Duur → Tijd, water, energie & schoonmaakmiddelen
- Verblijf wordt nat en koud
- Je dood niet alleen de ziekmakende (pathogene bacteriën), maar ook de goede bacteriën (apathogene bacteriën)
- Ontsmettingsmiddelen kunnen schadelijk zijn voor mens en dier

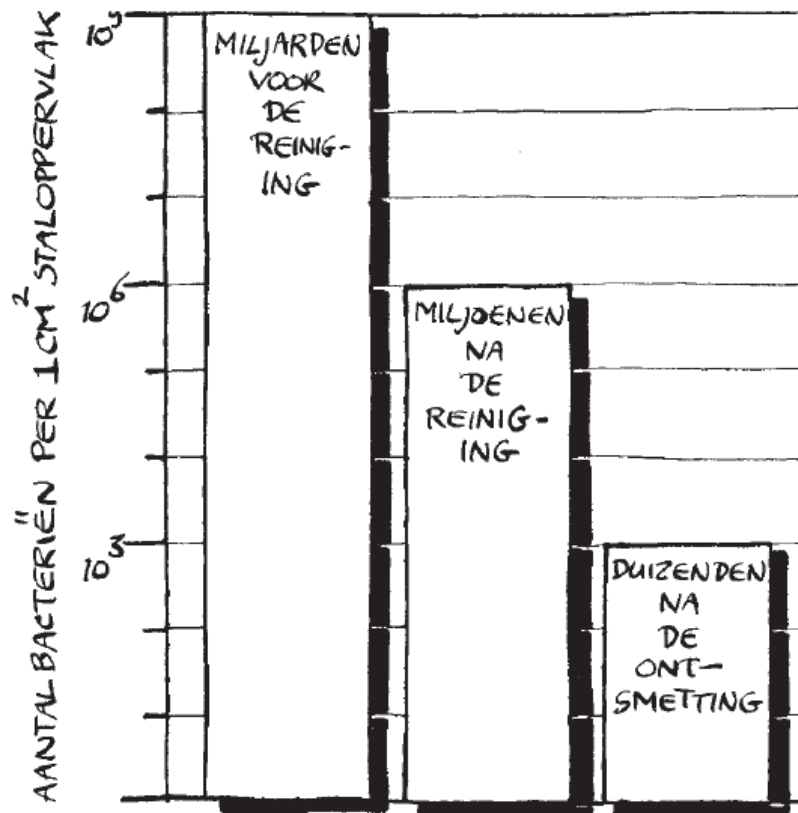
Resultaat na reinigen en ontsmetten

Voor schoonmaak:

- Stal met veel bacteriën
→ Hoge infectiedruk

Na schoonmaak:

- Lage infectiedruk

Het reinigen

Reinigen → verwijderen van zichtbaar vuil

Hulpmiddelen:

- Schop
- Handveger
- Bezem
- Hogedrukspuit

Zonder een goede reiniging heeft ontsmetting
GEEN zin

Het reinigen

Goede reiniging bestaat uit de volgende stappen:

- Bezemschoon maken
- Inweken
- Het echte reinigen

Methode van schoonmaken

1. Verwijder de aangekoekte mest met een schop
2. Maak de ruimte nat met de slang
3. Gebruik eventueel een inweekmiddel
4. Laat het vuil ongeveer 30 min tot 60 min weken
5. Spuitmethode: Werk van schoon naar vuil

Het ontsmetten

Noodzaak:

- Om het aantal ziektekiemen per cm^2 verder terug te dringen

Het kan op verschillende manieren gebeuren, bijvoorbeeld:

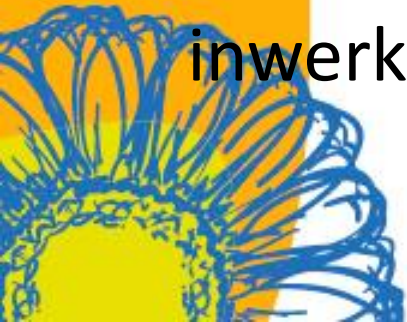
- Desinfecteren
- Steriliseren

Ontsmetten

Voorwaarden:

- Zorg voor een goede reiniging vooraf
- Gebruik de juiste concentratie ontsmettingsmiddel in de gebruiksvloeistof
- Zorg dat de te ontsmetten oppervlakken voldoende opgedroogd zijn
- Zorg voor de juiste omgevingstemperatuur
- Laat het ontsmettingsmiddel lang genoeg inwerken

Veiligheid

- Bescherm je oren met goede gehoorbescherming
- Bescherm je neus en mond met een goede stofmasker

Ontsmettingsmiddelen

Bestaat uit:

- Werkzame stoffen → bepaalt het werkingsspectrum
- Drager stoffen → wordt toegevoegd om het middel goed te kunnen oplossen en te verdelen

Ontsmettingsmiddelen

Bijsluiter → hier staat belangrijke informatie over het ontsmettingsmiddel op. Bijvoorbeeld:

- Het werkingsspectrum
- De giftigheid
- De mate van materiaalaantasting
- De minimale inwerkingstijd
- De optimale concentratie waarin je het ontsmettingsmiddel moet gebruiken
- De benodigde omgevingstemperatuur

Ontsmettingsmiddelen

Verkorte versie van de bijsluiter → etiket

Meeste middelen zijn in onverdunde toestand giftig. Opbergen:

- Buiten bereik van kinderen en dieren
- Droog en donker
- Koele plaats

Ontsmettingsmiddel

Productbeschrijving

Halamid-d ontleent zijn werkzaamheid aan een met behulp van chloor geactiveerde zuurstof. Het product kenmerkt zich door een zeer hoog gehalte aan stabiele werkzame stof. Door oxiderende werking t.o.v micro-organismen is resistentievorming niet mogelijk.

Toepassing:

Desinfectiemiddel voor de Agrarische en diervverzorgende sector

Gebruiksaanwijzing: Stallen, veewagens, machines, etc. voor het desinfecteren eerst goed reinigen.

De beste methode is eerst aangekoekt vuil los te steken en los materiaal weg te vegen en te verwijderen. De ruimte is dan "bezemschoon". Maak de te reinigen oppervlakken nat met water, zodat het vuil kan weken. Zorg ervoor dat de oppervlakken minimaal 1,5 uur nat blijven. Om het inweken te versnellen, kan aan het water een middel, bijv. Vuilbreker, toegevoegd worden. De inweektijd moet dan minimaal 15 minuten bedragen. Na het inweken de oppervlakken schoonspuiten met een hogedrukreiniger. Na het reinigen is het zaak eventuele reinigingsmiddelen en nog loszittend vuil goed weg te spoelen. Vuistregel: zolang het spoelwater verkleurt, is het oppervlak niet goed genoeg gereinigd. Trek na het spoelen overtollig water weg. U kunt direct na het reinigen gaan desinfecteren. Voor een optimaal resultaat kunt u volstaan met 2 % Halamid-D op te lossen in water (200 gram per 10 liter). Deze Halamid-D-oplossing heeft minimaal 20 minuten inwerktijd nodig. De oppervlakken dienen dus zo lang vochtig te blijven. Zorg er daarom voor dat deuren, ramen etc. gesloten zijn en de ventilatie uit staat. Om het oppervlak voldoende te kunnen bevochtigen, heeft u tussen 250 – 400 ml Halamid-D-oplossing per m nodig. Dit is afhankelijk van het absorberend vermogen van het oppervlak en de relatieve vochtigheid van de lucht. De Halamid-D-oplossing dient met lage druk en grove druppel aangebracht te worden. Halamid-d kan gebruikt worden ter bestrijding van bacteriën en virussen in/op: dierverblijfplaatsen en bijbehorende ruimten transportmiddelen voor dieren oppervlakken van schoeisel en gereedschappen die in dierverblijfplaatsen en bijbehorende ruimten worden gebruikt. apparatuur ten behoeve van de teelt, verwerking en opslag van aardappelen fruit- en aardappelkisten, in lege bewaarplaatsen

Besmettelijke ziektes

De bekendste besmettelijke ziektes zijn:

- Bacteriën (Salmonella)
- Virussen (Griep, mond en klauwzeer, varkenspest)
- Prionen (BSE)
- Schimmels
- Parasieten (Vlooien, bloedmijt, maagdarmwormen)

Preventieve maatregelen nemen

De meeste besmettingen vinden plaats door:

- Bezoekers van buitenaf
- Niet- bedrijfseigen dieren
- Ongedierte
- Zieke of dode dieren

Risico's verkleinen **buiten de stal**:

- Bezoekers niet zomaar het bedrijf op kunnen
- Schone bedrijfskleding en ontsmette laarzen
- Transportwagens moeten gereinigd en ontsmet zijn bij het opgaan en verlaten van het bedrijf

Preventieve maatregelen nemen

Risico's verkleinen **binnen de stal:**

- Werk van gezonde dieren naar zieke dieren
- Huisvest geen gezonde dieren in dezelfde ruimte met zieke dieren → quarantaine
- Houd de stallen zo goed mogelijk schoon
- Voer dode dieren meteen af
- Reinig en ontsmet de stallen om de infectiedruk zo laag mogelijk te houden

Afvoeren dode dieren

De destructiewet: “het is verplicht om dieren voor destructie aan te bieden”

- Kadavers aan de openbare weg aanbieden → in kadaverton (kleine dieren) of kadaverstolp (grote dieren)
- Slachterij of Crematorium

Hygiëneprotocollen

In de diverse kwaliteitsprogramma's worden protocollen gehanteerd die de veehouder dient te hanteren. We kennen protocollen voor:

- De ontvangst van bezoekers
- Het afleveren van materiaal
- De bestrijding en wering van ongedierte
- Besmettelijke dierziekten
- De ontvangst van diervoeders
- Het afleveren van dieren

Protocol voor ontvangst van bezoekers 1/2

Bij aankomst van de bezoeker voor het 'schone' bedrijfsgedeelte

1 De bezoeker maakt zijn/haar komst als volgt kenbaar:

- telefonisch vooraf (datum en tijdstip)
- elektronisch via e-mail
- door zich te melden wanneer hij/zij met het vervoermiddel het erf oprijdt

2 De bezoeker vult het *bezoekersregister* in

3 De verantwoordelijke toont de bezoeker de *omkleedruimte*, de plaats van het schoeisel, de bedrijfskleding, het hoofddekseel en de oversokken

4 De verantwoordelijke ziet toe op de wijze waarop het hygiëneprotocol wordt nageleefd

Protocol voor ontvangst van bezoekers 2/2

Handelingen op het bedrijf

- 1 De verantwoordelijke zorgt ervoor dat de bezoeker op de juiste wijze de bedrijfskleding draagt
- 2 De bezoeker mag de dieren alleen aanraken als het strikt noodzakelijk is
- 3 De bezoeker mag geen eigen materialen meenemen in de stal, tenzij het strikt noodzakelijk is

Bij het verlaten van het bedrijf

- 1 Voor hij/zij de omkleedruimte verlaat deponeert de bezoeker de gedragen bedrijfskleding, het hoofddekseel en de oversokken in de daarvoor bestemde wasmand
- 2 Het douchen bij het verlaten van het bedrijf is naar eigen keuze
- 3 De bezoeker vermeldt het tijdstip van het verlaten van het bedrijf in het bezoekersregister